

בס"ד. שיחת ש"פ תשא, שושן-פורים קטן, ה'תשכ"ז.

בלתי מוגה

- 1 א. ביום הש"ק זה יש ב' ענינים: (א) אחד מימי חודש אדר ראשון. (ב) ענין הקשור עם פורים -
 2 שושן-פורים קטן. ואף שזהו רק שושן-פורים קטן, הרי זה עדיין אותו ענין, אלא שהוא באופן של קטנות.
 3 ובהקדמה - שלכאורה לא שייך לחלק בענין הפורים (ושושן פורים) בין קטן לגדול:
 4 בפורים ישנו החיוב "לבסומי" . . עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי¹.
- 5 וזהו החילוק שבין שמחת פורים לשמחת יו"ט: גם שמחת יו"ט קשורה עם שתיית יין - כמו בפורים
 6 שהחיוב "לבסומי" הוא "ביין" (כפירוש רש"י²) - כפי שפוסק רבינו הזקן בשו"ע³ ש"עכשיו שאין
 7 ביהמ"ק קיים אין יוצאים ידי חובת שמחה (ביו"ט) אלא ביין" (ולכן צריך לשתות רביעית יין ביו"ט⁴),
 8 אבל אעפ"כ, אין זה דומה לחיוב דשתיית יין בפורים, שהרי בנוגע ליו"ט פוסק רבינו הזקן בשו"ע⁵
 9 ש"חייבים ב"ד להעמיד שוטרים ברגלים . . יזהירו . . ולא ימשכו ביין כו", בכדי להבטיח שלא יבואו
 10 לענין בלתי רצוי (שזהו"ע ד"ארור המן"); ואילו בפורים - החיוב "לבסומי" הוא "עד דלא ידע בין ארור
 11 המן לברוך מרדכי".
- 12 ומובן, שכאשר נמצאים במעמד ומצב "דלא ידע", אזי לא שייך לחלק בין פורים קטן לפורים גדול
 13 (באדר שני), ומכ"ש לפורים סתם (בשנה פשוטה).
- 14 והגע עצמך: אם אדם נמצא במעמד ומצב שאינו יודע להבחין "בין ארור המן לברוך מרדכי", למרות
 15 היותם חלוקים זה מזה לא רק בכמות אלא גם באיכות, ועד שהם הפכיים זה מזה ומנוגדים זה לזה
 16 בתכלית הניגוד - הרי בודאי שלא שייך שיהי' אצלו חילוק בין "קטן" ל"גדול" (או "סתם"), שאינו אלא
 17 בכמות בלבד.
- 18 ועפ"ז דרוש ביאור מהו ענינו של "פורים קטן", ובמה חלוק הוא מפורים סתם או פורים גדול - דאף
 19 שבנוגע להימים עצמם יש חילוק ביניהם, מ"מ, בנוגע לאדם, כיון שנמצא במעמד ומצב "דלא ידע", לא
 20 שייך לכאורה שיהי' אצלו חילוק בין פורים קטן לפורים גדול.
- 21 ובנוגע לענינו: באיזה אופן שיתבאר ענינו של פורים קטן, והחילוק בינו לפורים סתם או פורים גדול
 22 - הרי ברור הדבר שגם פורים קטן הוא מענין הפורים, אלא שהוא באופן של קטנות.
- 23 וע"פ האמור לעיל בנוגע לב' הענינים שביום הש"ק זה - יש לכאדם על הסדר: תחילה - ענינו של
 24 אדר ראשון, ואח"כ ענינו של (שושן) פורים קטן.
- 25 ב. המשך השיחה - הביאור בפירוש רש"י בדברי הגמרא⁶ "משנכנס אדר מרבין בשמחה", "ימי נסים
 26 היו לישראל פורים ופסח"⁷, שמעלת חודש אדר היא מצד לידת משה רבינו, וכתוצאה מזה הוכפלו בו
 27 הנסים: פורים - כדברי הגמרא⁸ "כיון שנפל פור בחודש אדר שמח (המן) שמחה גדולה⁹, אמר נפל לי

(1) מגילה ז, ב. שו"ע או"ח סתרצה"ס"ב.

(2) מגילה שם.

(3) או"ח סתקכ"ט ס"ז. וש"נ.

(4) ראה תו"א מג"א צט, סע"ג. וראה גם תו"מ חכ"ד ע' 75.

וש"נ.

(5) שם ס"ג. וש"נ.

(6) תענית כט, סע"א. - ואף שלא הובא ברמב"ם ושו"ע, הרי הובא להלכה במג"א (ראה לקו"ש שבפנים הערה 26), והרי ידוע עד כמה התחשב רבינו הזקן בדעת המג"א, כפי שרואים בפסקי

הדינים בשו"ע שברך כלל פוסק כדעת המג"א. ואף שידוע

הפתגם שאמר רבינו הזקן על זה (ראה תו"מ חל"ח ריש ע' 60.

וש"נ) - הרי אעפ"כ נשארו בשולחנו כל הפסקי דינים שפסק

כדעת המג"א, ומשנה לא זה ממקומה.

(7) ראה גם תו"מ ח"ל ס"ע 120. וש"נ.

(8) מגילה יג, ב.

(9) לא רק שמחה סתם, אלא "שמחה גדולה"; ולכן, כאשר

נהפך החודש - אזי "נורבין בשמחה".